

Opgave 2 GrondFest

GrondFest is een festival voor de democratie. De organisatoren vinden het zorgelijk dat we in een tijd leven waarin de democratische cultuur wereldwijd onder druk staat en niet iedereen het belang van democratie vanzelfsprekend vindt. Met het festival willen ze stimuleren dat zoveel mogelijk mensen meehelpen met het bouwen aan een open samenleving en een open democratie. Dat willen ze

doen door op het festival zoveel mogelijk mensen samen te brengen, van jong tot oud, van links tot rechts, met verschillende meningen en achtergronden en vanuit alle hoeken van onze samenleving. GrondFest is een festival om te experimenteren met ideeën over democratie en met manieren waarop mensen kunnen samenleven, juist ook voor wie zich in het dagelijks leven niet met democratie bezighoudt.

Volgens John Stuart Mill is het goed om je in te zetten voor democratie.

- 2p 7 Leg uit wat het verband is tussen Mills mensbeeld en zijn ontplooiingsliberalisme.

Leg vervolgens met dit verband uit dat Mill voorstander zou kunnen zijn van GrondFest.

GrondFest wil, door mensen met verschillende meningen in discussie te laten gaan, bijdragen aan begrip voor elkaar en het vinden van een algemene wil.

Joseph Schumpeter ziet democratie daarentegen als een markt. Volgens hem neemt de rationaliteit van gewone mensen in hun rol als burger af ten opzichte van hun alledaagse rationaliteit.

- 2p 8 Leg uit dat GrondFest volgens Schumpeters opvatting van democratie **niet** bijdraagt aan democratie, met:

- **een** van Schumpeters redenen dat de rationaliteit van mensen in hun rol als burger afneemt, en
- het voordeel van het model van democratie als markt dat competitie bepaalt welke leider geaccepteerd wordt.

Omdat de democratie wereldwijd onder druk staat, wil GrondFest ruimte bieden aan een democratische cultuur. Onderdeel van een democratische cultuur is hoe je op een goede manier met culturele diversiteit omgaat. Daarom besteedt GrondFest aandacht aan de kloof tussen mensen met verschillende overtuigingen. Overtuigingen kunnen gebaseerd zijn op verschillende bronnen, zoals geloof, wetenschap of sociale media. Om recht te doen aan deze verschillende overtuigingen en bronnen, vindt GrondFest elkaar respecteren belangrijk:

tekst 2

We zijn een festival waarbij de volgende elementen centraal staan:

Meedoen: jouw inbreng doet ertoe en kan het verschil maken. Het maakt niet uit wat je achtergrond is, iedere stem telt.

Leren: leer over de aspecten van de democratie en over hoe wij daar een rol in spelen, maar leer vooral ook van andere bezoekers en deelnemers.

Ontmoeten: ontmoet gelijkgestemden, maar juist ook mensen die je anders niet spreekt en die misschien wel een andere mening hebben.

Delen: deel jouw mening of kennis en neem kennis van de informatie, standpunten en meningen van anderen.

bron: grondfest.com/over-grondfest

Ook volgens Paul Cliteur vormt culturele diversiteit een uitdaging voor de democratie. Deze uitdaging moet volgens hem worden opgelost met de invoering van een lekenstaat. Cliteur verdedigt zich tegen drie bezwaren bij het idee van de lekenstaat.

3p **9** Geef **een** van deze drie bezwaren weer.

Geef vervolgens Cliteurs verdediging tegen dit bezwaar weer.

Beargumenteer tot slot wat volgens jou de beste oplossing is voor de uitdaging van culturele diversiteit: de lekenstaat of de regels van GrondFest.

GrondFest vindt dat je altijd met elkaar in gesprek moet kunnen gaan. Je moet je standpunten onderbouwen zodat er ruimte is voor gesprek, je moet elkaar de mogelijkheid geven om argumenten toe te lichten en je moet naar elkaar luisteren zodat je argumenten kunt afwegen.

Volgens GrondFest moet je de volgende basishouding aannemen: accepteren dat er geen absolute waarheid is, ongeacht of je gelijk hebt gekregen of niet.

Michael Sandel heeft de opvatting dat neutraliteit in een democratie onwenselijk is.

1p **10** Geef een argument dat de basishouding van GrondFest aansluit bij deze opvatting van Sandel.

GrondFest heeft, om de democratie te bevorderen, ook regels voor de communicatie op hun eigen sociale kanalen:

tekst 3

GrondFest tolereert op de sociale kanalen geen:

- 1 Grof taalgebruik, kwetsende scheldwoorden of het uitschelden van personen.
- 2 Racisme, seksisme, homofobie en andere vormen van haatzaaien of bijdragen die zo kunnen worden geïnterpreteerd. [...]
- 3 Het niet onderbouwd diskwalificeren van andere meningen of belachelijk maken van een standpunt.

bron: grondfest.com/grondhouding

Volgens Mill is volledige vrijheid van meningsuiting in het algemeen belang van de democratie. Hij geeft hier vier redenen voor. Daarnaast geeft hij twee redenen waarom het uiten van meningen die als kwetsend worden ervaren niet verboden moet worden.

- 2p 11 Leg uit in welk opzicht Mill zich **niet** in de regels voor communicatie in tekst 3 zou kunnen vinden, met:
- **een** van de vier redenen van Mill dat volledige vrijheid van meningsuiting in het algemeen belang van de democratie is, en
 - **een** van Mills redenen dat het uiten van meningen die als kwetsend worden ervaren niet verboden moet worden.

De doelstelling van GrondFest is om ruimte te bieden aan een democratische cultuur en om mensen samen te laten bouwen aan een open samenleving.

Scholieren zouden kunnen deelnemen aan GrondFest.

Amy Gutmann is voorstander van onderwijs door democratie.

- 1p 12 Leg uit dat deelname door scholieren aan GrondFest aansluit bij Gutmanns opvatting over onderwijs door democratie.

De overheid zou scholieren kunnen verplichten om voor burgerschapsonderwijs naar GrondFest te gaan.

Milton Friedman vindt dat de overheid vanuit democratisch burgerschap eisen mag stellen aan onderwijs.

- 2p 13 Leg deze opvatting van Friedman uit.
Geef vervolgens met deze opvatting van Friedman een argument tegen een door de overheid verplichte deelname van scholieren aan GrondFest.